

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 28 november 2022
(OR. en)

15182/22

AGRI 672
VETER 83

NOTA

van:	het secretariaat-generaal van de Raad
aan:	het Comité van permanente vertegenwoordigers/de Raad
Betreft:	Evaluatie van de EU-wetgeving inzake dierenwelzijn (geschiktheidscontrole) <i>- Informatie van het voorzitterschap en de Commissie</i> <i>- Gedachtewisseling</i>

Voor de delegaties gaat hierbij het achtergronddocument van het voorzitterschap met vragen aan de ministers voor een gedachtewisseling over bovengenoemd onderwerp tijdens de Raad Landbouw en Visserij op 11-12 december 2022.

Evaluatie van de EU-wetgeving inzake dierenwelzijn (geschiktheidscontrole)**- Achtergronddocument van het voorzitterschap**

Het voorzitterschap beschouwt dierenwelzijn als een zeer belangrijk onderwerp, steunt verbeteringen op alle niveaus en is ingenomen met de publicatie van de wetenschappelijke adviezen van de Europese Autoriteit voor voedselveiligheid (EFSA). Deze adviezen worden duidelijk geformuleerd, vatten de huidige wetenschappelijke kennis samen en bieden een nuttige basis voor de ontwikkeling van nieuwe wetgeving op dit gebied.

De afgelopen jaren heeft de Raad een aantal conclusies aangenomen, met name over:

- dierenwelzijn als integraal onderdeel van een duurzame dierlijke productie (doc. 14975/19);
- de "van boer tot bord"-strategie (doc. 12099/20);
- dierenwelzijnsetikettering (doc. 13692/20);
- dierenwelzijn tijdens het langeafstandsvervoer over zee naar derde landen (doc. 10235/21).

In deze conclusies heeft de Raad het belang van dierenwelzijn benadrukt en de Commissie onder meer verzocht de bestaande wetgeving inzake dierenwelzijn zo spoedig mogelijk te herzien en daarbij bijzondere aandacht te besteden aan gebieden waar nog geen specifieke EU-wetgeving voor bestaat.

Als reactie daarop heeft de Commissie zich ertoe verbonden de EU-wetgeving inzake dierenwelzijn tussen nu en eind 2023 te herzien. Deze herziening moet zorgen voor een hoger niveau van dierenwelzijn, de bestaande regels in overeenstemming brengen met de meest recente wetenschappelijke kennis, het toepassingsgebied ervan uitbreiden en de handhaving ervan vergemakkelijken, en een duurzamer voedselsysteem tot stand brengen. Op 4 oktober 2022 heeft de Commissie de evaluatie (geschiktheidscontrole) van de volgende wetgevingsteksten afgerond:

- Richtlijn 98/58/EG van de Raad van 20 juli 1998 inzake de bescherming van voor landbouwdoeleinden gehouden dieren;
- Richtlijn 1999/74/EG van de Raad van 19 juli 1999 tot vaststelling van minimumnormen voor de bescherming van legkippen;
- Richtlijn 2008/119/EG van de Raad van 18 december 2008 tot vaststelling van minimumnormen ter bescherming van kalveren;
- Richtlijn 2008/120/EG van de Raad van 18 december 2008 tot vaststelling van minimumnormen ter bescherming van varkens;

- Richtlijn 2007/43/EG van de Raad van 28 juni 2007 tot vaststelling van minimumvoorschriften voor de bescherming van vleeskuikens;
- Verordening (EG) nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/976;
- Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden.

Het doel van deze evaluatie was na te gaan of de bestaande regels nog steeds geschikt zijn voor het beoogde doel en met name in hoeverre zij relevant, doeltreffend, efficiënt en coherent zijn en de EU ten goede komen.

Belangrijkste bevindingen

In vergelijking met de periode vóór de vaststelling ervan heeft de EU-wetgeving inzake dierenwelzijn het welzijn van veel Europese dieren verbeterd, met name in de specifieke categorieën waarop de wetgeving betrekking heeft, zoals varkens, kalveren, legkippen en vleeskuikens. Ook de bescherming van dieren tijdens het vervoer en bij het slachten is aanzienlijk verbeterd.

In het algemeen zijn de niveaus van dierenwelzijn in de EU echter nog steeds niet optimaal. Dit is met name het geval bij dieren waarvoor momenteel geen specifieke wetgeving bestaat, zoals melkkoeien en kweekvis. Zelfs onder de specifieke wetgeving kunnen legkippen, zeugen en kalveren nog steeds worden gehouden in gesloten huisvestingssystemen waarin ze zeer weinig beweegruimte hebben en die en hun welzijn verslechteren. Voorts valt het houden van katten en honden niet onder de huidige wetgeving.

De EU-wetgeving inzake dierenwelzijn heeft er tot op zekere hoogte toe bijgedragen gelijke voorwaarden voor marktdeelnemers en hun economische activiteiten te waarborgen. Verschillen in de toepassing en de handhaving vormen echter nog steeds belemmeringen voor de handel en voor het bereiken van een vergelijkbaar niveau van dierenwelzijn in de hele EU. Dit is deels te wijten aan een gebrek aan duidelijkheid in sommige bepalingen.

De EU-wetgeving inzake dierenwelzijn is al meer dan tien jaar niet gewijzigd en heeft dus geen gelijke tred gehouden met de ontwikkeling van de nationale wetgeving in de lidstaten. Bovendien hebben aanzienlijke verschillen in ambitie bij de uitvoering van de richtlijnen geleid tot verschillende niveaus van dierenwelzijn op veehouderijen in elke lidstaat, terwijl de verordeningen inzake het vervoer en het slachten van dieren zorgen voor een grotere harmonisatie.

De burgers van vandaag verwachten meer dan de handhaving van de huidige wetgeving. Naleving is nog steeds een grote uitdaging op gebieden als het vervoer van dieren, met name over lange afstanden, het vervoer van jonge of drachtige dieren en de uitvoer van vee, hoewel er wel enige vooruitgang is geboekt. Bepaalde bedwelmingsmethoden en het routinematig couperen van staarten bij varkens vormen grote problemen wat de naleving betreft. Er is een gebrek aan betrouwbare indicatoren om verbeteringen op het gebied van dierenwelzijn te monitoren en te stimuleren.

De EU-wetgeving inzake dierenwelzijn heeft dieren en de samenleving tal van voordelen opgeleverd, zoals een hogere productiviteit van dieren, minder antibioticagebruik en een betere volksgezondheid. Hoewel de dierenwelzijnsvoorschriften ook extra kosten met zich meebrengen voor exploitanten van levensmiddelenbedrijven en overheidsinstanties, blijkt uit de weliswaar beperkte beschikbare gegevens dat de voordelen opwegen tegen de kosten.

Veel exploitanten zijn echter van mening dat de kosten in verband met dierenwelzijnsvereisten te hoog zijn en dat het marktrendement van volgens strengere dierenwelzijnsnormen geproduceerde levensmiddelen ontoereikend is. Als gevolg van uiteenlopende verwachtingen van het publiek, ethische bezorgdheden en marktbehoeften verschilt de situatie van lidstaat tot lidstaat en van sector tot sector. Het rendement van investeringen in dierenwelzijn kan worden verbeterd door consumenten betere en uitgebreidere informatie te verstrekken zodat zij met kennis van zaken beslissingen kunnen nemen in overeenstemming met hun bezorgdheden op het gebied van dierenwelzijn.

De verschillende onderdelen van de EU-wetgeving inzake dierenwelzijn vormen een aanvulling op, ondersteunen en zijn consistent en verenigbaar met ander EU-beleid. Voor de doelstellingen van de "van boer tot bord"-strategie en de behoefte aan een duurzaam voedselsysteem in de EU kan steun uit het gemeenschappelijk landbouwbeleid en het handelsbeleid van de EU nodig zijn. Er wordt gepleit voor meer samenhang tussen het interne wetgevingskader van de EU en haar benadering van de invoer van dierlijke producten uit derde landen.

Sommige belanghebbenden zijn van mening dat betere dierenwelzijnsnormen strijdig zijn met milieudoelstellingen. Die mening is gebaseerd op de veronderstelling dat de consumptie van dierlijke producten ongewijzigd zal blijven. Het is echter zo dat er geen overgang naar duurzamere voedselsystemen zal worden verwezenlijkt zonder veranderingen in de voedselconsumptie.

Om het dierenwelzijn te beschermen en eerlijkere concurrentie voor veehouders en andere exploitanten van levensmiddelenbedrijven in de lidstaten tot stand te brengen, is een

geharmoniseerde aanpak op EU-niveau nodig. Door alleen op nationaal niveau te handelen, zou er een situatie ontstaan waarin elk land zijn eigen, aparte wetgeving heeft. Verdere concurrentievervalsingen en ongelijke niveaus van dierenwelzijn zouden dan ook volgen.

Conclusie

De huidige EU-wetgeving inzake dierenwelzijn voldoet niet volledig aan de huidige en toekomstige behoeften. De wetgeving bood een passend antwoord op de behoeften en uitdagingen op het gebied van dierenwelzijn op basis van de beste wetenschappelijke gegevens die ten tijde van de vaststelling ervan beschikbaar waren. De bestaande regels moeten worden afgestemd op toenemende maatschappelijke verwachtingen, ethische bezorgdheden, wetenschappelijke en technologische ontwikkelingen en toekomstige duurzaamheidsuitdagingen.

Gezien de huidige situatie in Europa moeten veranderingen in dierenwelzijn geleidelijk en verstandig worden aangepakt om de economische levensvatbaarheid van veehouders niet in gevaar te brengen en de duurzaamheid van de voedselproductie in de EU niet te ondermijnen.

Om de besprekingen tijdens de Raad Landbouw en Visserij in december te structureren, stelt het voorzitterschap voor zich te concentreren op de geplande herziening van de wetgeving inzake dierenwelzijn. Het voorzitterschap verwelkomt ook een update van de Commissie over de belangrijkste gebieden van de herziening.

Het voorzitterschap stelt de volgende twee vragen voor:

- 1) Wat denken de lidstaten van de geplande herziening van de wetgeving inzake dierenwelzijn in de context van de huidige economische situatie in Europa?
- 2) Wat zijn uw belangrijkste prioriteiten met betrekking tot de herziening van de wetgeving inzake dierenwelzijn?